

21. søndag efter Trinitatis

Salmevalg

413: Vi kommer, Herre, til dig ind

51: Jer er i Herrens hænder/448: Fyldt af glæde

308: Helligånd vor sorg du slukke

547: Man siger, livet har bange kår

367: Vi rækker vore hænder frem

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas

På den tid kom der nogle og fortalte Jesus om de galilæere, hvis blod Pilatus havde blandet med blodet fra deres offerdyr. Og han sagde til dem: ”Mener I, at de var større syndere end alle andre galilæere, siden det gik dem sådan? Nej, siger jeg, men hvis I ikke omvender jer, skal I alle omkomme ligesom de. Eller de atten, som tårnet i Siloa styrtede ned over og dræbte – mener I, at de var mere skyldige end alle andre i Jerusalem? Nej, siger jeg, men hvis I ikke omvender jer, skal I alle omkomme ligesom de.”

Så fortalte han denne lignelse: ”En mand havde et figentræ, som var plantet i hans vingård, og han kom og ledte efter frugt på det, men fandt ingen. Han sagde da til gartneren: I tre år er jeg nu kommet og har ledt efter frugt på dette figentræ uden at finde nogen. Hug det om! Hvorfor skal det stå og tage plads op til ingen nytte? Men han svarede: Herre, lad det stå et år til, så skal jeg få gravet omkring det og give det gødning. Måske bærer det så frugt næste år. Hvis ikke, kan du hugge det om.”

Prædiken

Jeg talte med en forsikringsmand den anden dag. Han fortalte mig, at forsikringer er det vigtigste i livet. Jeg protesterede... men han fortsatte: Hvis alt dette brænder og du mister dit hjem og alle dine ting, så er det forsikringen, *der holder hånden under din familie.*

Jeg vil ikke hænge forsikringsmanden ud. Han gjorde et hæderligt forsøg på at sælge mig et udmærket produkt. Og så fik vi en eksistentiel samtale ud af det. Den var kort, men samtalen fik mig til at reflektere over, *hvad* det er, der

holder hånden under vores liv. For det var jo det udtryk, forsikringsmanden brugte.

Nu sang vi netop salmen ”Jeg er i Herrens hænder”; salmen fortæller om en Gud, der holder vores skæbne i sine hænder, og derfor kan vi gå frit og uden frygt og hvile i visheden om, at selv når det ser sortest ud, er Gud med os, og endda den dag, døden truer, falder vi ikke ned i det store ukendte mørke, nej, vi føres ved hånden af Gud ind i Himlen. Det er et smukt og løfterigt budskab, og jeg vil så gerne sætte min lid til det og synge med på ordene: Jeg er i Herrens hænder, når dagen gryr i øst. Jeg er i Herrens hænder i alt, som med mig sker. Jeg er i Herrens hænder, når dagen dør i vest. Jeg er i Herrens hænder, når dødens bud mig når. Jeg vil så gerne sætte min lid til, at Gud er med mig, nat og dag, i gode og svære tider, og at Guds hånd altid fører mig, også når livet ser allersortest ud. Og her står vi så med to grundlæggende og vidt forskellige opfattelser af livet: En forsikringsmand, der siger, at forsikringen holder hånden under vores liv, og en salme, der siger, at det er Gud, der holder hånden under vores liv.

Det er, naturligvis, meget karikeret opstillet. Og når jeg sætter det op på den måde, så vil jeg hverken kunne sætte min lid til forsikringen eller Gud. For forsikringen giver mig kun en falsk tryghed. Den giver økonomisk kompensation, hvis der sker en voldsom ulykke. Det er rart nok, men det er sandelig ikke det jeg forstår ved at holde hånden under vores liv. Salmen lover, at Gud giver en dybere tryghed. Og det har jeg langt større tillid til. Men det ændrer ikke på, at vores livserfaringer ofte ikke stemmer overens med Guds billedet: hvorfor sørger Gud ikke bare for at det hele er skønt og dejligt, når han nu er almægtig? I stedet for at spille vores tid på at besvare det spørgsmål, vælger vi ikke at tro på ham.

Jeg har det sådan, at hvis vi alene skal sætte vores lid til denne skæbnegud, til den almægtige skaber, og hans lunefulde indgriben i livet, så bliver der kun et spinkelt håb ud af min tro. Så er min gang her på jorden intet andet end en jammerdal, og mit spinkle håb er, at det bliver anderledes i det Gudsrige, der venter mig på den anden side af døden, hvis jeg, vel at mærke, *har valgt* at lægge mit liv i

Guds hænder. Men jeg tror, der er mere at sige om Gud og de hænder, der ifølge salmen beskytter os livet igennem.

Jeg tror *ikke*, at Guds hænder *først og fremmest* er vores forsikring. Jeg tror, at Guds hænder er gartnerens hænder, der rydder og graver og vander, der skaber betingelser for liv, der skaber glæde og fællesskab. Det er Guds hånd, der leder os, når vi går ud af døren for at se til vores nabo. Det er Guds hånd, der venligt hilser os i døren, når vi usikre træder ind i et fremmed hus. Det er Guds hånd, der forbinder sårene på det kvæstede barn. Det er Guds hånd, der tørrer tårene af enkens kind.

Men når det er sagt, så hører vi vel et andet budskab i den lignelse, jeg læste op inden prædikenen. Jesus fortæller om manden, der havde et figentræ. Hvert år kom han for at se, om det bar frugt, men der var ingen frugt på træet. Efter tre år sagde han: Hug det om! Men gartneren fik manden overtalt til at vente endnu et år, for så ville han sørge for det ind til da. Og hvis det så ikke bar frugt, så måtte manden jo hugge træet om.

Vi hører ordene klinge i ørerne: Hug det om! Øksen ligger ved træets rod; og det er klart, at enhver bonde eller haveejer må tænke, at det er nyttesløst med det træ, der ikke bærer nogen frugt.

Men pointen er ikke, at træet skal hugges om, pointen er, at træet får lov at stå endnu et år. Og at gartneren vil tage sig af det. Nænsomt vil gartneren grave omkring det og give det gødning. Pleje træet og give det de bedste vækstbetingelser. For måske var det ikke træets egen skyld, at det ikke bar nogen frugt. Måske stod det der i et hjørne af haven, hvor ingen tog sig af det. Nøgent og fattig på næring var det umuligt at blomstre og sætte frugt. Ind til gartneren drog omsorg for det.

Vi hører intet om, hvordan det gik med træet. Hvordan så det ud året efter? Fik træet blomst og blade? Bar træet frugt? Gjorde gartnerens omsorg nogen forskel?

Men jeg tror, at gartneren har grønne fingre, og at han ved, præcis, hvad der skal til. Det tror jeg, fordi gartneren er Jesus Kristus selv. Og hvor Jesus Kristus er, der sprudler livet med saft og kraft. Der betyder mødet med vores næste

noget. Der rækker vi den nødlidende vores hænder. Der smeder vi våbnene om til plove. Der bruger vi vores hænder til at bygge op, og ikke til at ødelægge. Der værner vi om det liv, der er lagt i vores hænder. Hvor Jesus Kristus er, er der liv og glæde.

Men jeg tror også, vi alle udmærket kender følelsen af at være golde og uden kraft og gudsforladte, ligesom træet, der ikke bærer frugt. Som om alt liv er ebbet ud af os, og ensomheden har grebet os om struben og kvæler al livsglæde ud af sjælen. Og kroppen føles som et tomt hylster, hvis eneste formål er at stå op om morgenen og tjene til dagen og vejen. Dagene suser forbi, og vi glemmer at ringe til veninderne eller besøge vennerne, for vi magtede det ikke. Udmattet ligger man der på sofaen en lørdag aften og glor ind i fjernsynet, mens emhætten larmer, og mørket udenfor gør verden mindre. Det kan føles som om, at vi ikke har andet end drømmen tilbage. Drømmen om den forgangne sommer. Drømmen om ungdommen. Drømmen om, at det bliver bedre i morgen.

Men vi behøver ikke at være alene i det mørke. Der er en hånd, vi kan gribe, og selv når den største ulykke rammer, så er den hånd inden for rækkevidde. Som da disciplen Peter trådte ud på vandet og gik de få skridt hen imod Jesus. Men han så de store bølger og tvivlede og sank. Og han råbte, frels mig, Herre, og Jesus greb hans hånd og trak ham op af det kolde og livstruende vand. Guds hånd er ingen livsforsikring. Den griber os ikke, så vi undgår sorg og smerte. Guds hånd er derimod kærlighedens nærvær. Det er her, Gud adskiller sig fra forsikringen. Gud er kærlighed. Og når man har fået lagt et barn som Clara i sine hænder, ved man, hvad det betyder. Nemlig at der ligger en tvetydighed i Guds hånd, som vi kun kan begribe med troen: Guds hånd er den stærke, der kan frelse os fra druknedøden og føre de døde ud af dødsriget, og Guds hånd er den svage, spædbarnets hånd, der instinktivt griber om den finger, vi rækker hen til det. For Gud bliver jo født som et spædbarn på jorden julenat.

Og underet er, at når spædbarnet ligger i vores arme, så kalder det på vores kærlighed. Vi kan ikke lade være. Vi

beskytter det, vi giver barnet mad, vi pakker barnet ind, så det ikke fryser og ligger det i skyggen, når det er varmt. Barnet kalder kærligheden frem i os. Og vi gør alt, hvad vi kan, for at skabe betingelser for vækst, så barnet gror og sætter blade, blomstrer og bærer frugt. Det er også derfor, vi kommer her og døber vores børn. Den gamle døbefont her i Ødsted Kirke står der som et billede af Guds hule hånd, der griber omkring de børn, vi bærer hertil. Alle de navne, der er blevet nævnt over døbefonten, synker til bunds i den, de glider ind i den og bliver. Og de navne er mange. For døbefonten er gammel, og den er bundløs dyb og uendelig rummelig – som Guds hjerte er det. Her skrives barnets navn, Clara, i sten, mens vandet risler over dets hoved.

Men ingen af os, uanset hvor stærk en vilje, vi har, kan forsikre barnet mod ulykke, sorg, sygdom, smerte og død. Og heller ikke dåben, hvor vi lægger barnet i Guds levende hænder, er en forsikring mod ulykke, sorg, sygdom, smerte og død. Dåben er en kærlighedserklæring og en kærlighedsgerning. Og i grunden er det den bedste

forsikring. For den handler om, hvad vi modtager, *nu og her*, fra Gud, og hvad vi giver, *nu og her*, til vores næste.

Og så følger evighedshåbet med; som et spejl af den kærlighed, der gang på gang overvælder os og kalder os ud vores egen selvtilstrækkelighed. Den kærlighed, der er gartnerens kærlighed, som arbejder med på vores liv og udfolder det. Som en modsætning til tugtemesterens kærlighed, der råber: Hug træet om!

I stedet siger gartneren: Lad de små børn komme til mig, for Guds rige er deres. Og se, jeg er med jer alle dage ind til verdens ende. Amen.

Kirkebøn

Kære Gud, almægtige far. Tag vore hænder. Grib os med dine varme og kærlige hænder, og gå med os, så vi ikke mister retningssansen og går hvileløse omkring, men i stedet finder ind til din kærlighed. Din ubetingede kærlighed, der omslutter os som to omsorgsfulde hænder. Og når vi har fundet hvilen i dine kærlige hænder, plant os da som frøet i den gode jord. Giv os vand fra dine kilder og

lys fra din sol, så vi slår rod, spirer og gror og folder vores bladpragt ud. Og fortsæt så din gode gerning i os; grav omkring os, fjern al den ukrudt, der truer os på livet, giv gødning og giv tid! Og så beder vi til, at vi bærer frugt. Den kommer af din nåde; og vi beder til, at frugten må være os selv og vores næste til gavn.

Du rige og gavmilde Gud. Du er skaberkraften i alt, der gror. Lad også vores tro spire, og forbarm dig over os, når vi råber på større tro og mere sikkerhed. Lær os at leve tillidsfuldt i verden.

Livets Herre, send os ud i verden med kraft og styrke. Lad også vores hænder blive til velsignelse for andre, så vi selv tager den ensomme i hånden og søger at skabe liv, hvor der før var goldt. Amen.